

ΕΚΘΕΣΗ ΕΚΦΡΑΣΗ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Στέρηση νοήματος

Η εποχή που διανύουμε, και θα παραταθεί, φοβάμαι, περισσότερο από όσο αντέχουμε, είναι εποχή στερήσεων. Υλικών προφανώς, αφού η ανταλλακτική αξία της εργασίας ευτελίζεται διαρκώς, εν όψει της υπερπαραγωγής και της υπερεκτίμησης των «αγαθών». Λιγότερο προφανείς, αλλά περισσότερο επώδυνες και επικίνδυνες, είναι οι στερήσεις σε νόημα. Αν ο άνθρωπος επιβιώνει με λιγότερη ή και ελάχιστη τροφή, με μικρές ή και καθόλου ανέσεις, η ύπαρξή του διακυβεύεται αδιέξοδα όταν στερείται νοηματικής «ύλης» και της αντίστοιχης λειτουργίας.

Τρεφόμαστε και αυξανόμαστε διττώς: με τροφή και ως προς την ύλη μας, με νόημα και ως προς τον ψυχισμό μας. Το σώμα όταν τρέφεται λιγότερο, αλλά επαρκώς, αντέχει περισσότερο. Ο νους απεναντίας, όταν «υποσιτίζεται», παραπαίει και μαραζώνει. Τα αποτελέσματα είναι καταλυτικά. Το ίδιο το σώμα αδυνατίζει, ενώ, διαρκώς, εγκυμονούνται σφάλματα διαγωγής, συμπεριφοράς και αντίληψης για τα πράγματα, που συνεπάγονται την πεσιμιστική αποτίμηση, την απαξίωση της ζωής.

Εξέλιπαν οι εστίες νοήματος και γιγαντώθηκαν οι εστίες ανοησίας. Η τηλεόραση και το ραδιόφωνο, σε συντριπτικό ποσοστό του χρόνου που εκπέμπουν, μεταδίδουν συνθήματα μιας δίχως αξιώσεις, πρόχειρης έως χυδαίας αποτίμησης της καθημερινότητας.

Αναπαράγουν επιλεκτικά την τύρβη και την αναξιοπρέπεια του χαοτικού σύγχρονου βίου, αναβιώνοντάς τον ευτελώς με προγράμματα πληκτικής αναψυχής και θεαματικής (παρα)πληροφόρησης. Παρόντα διαρκώς στην «ιδιωτική» ζωή, τα μέσα μαζικής και μονόδρομης επικοινωνήσης ανόητων μηνυμάτων για «ιδιώτες», κατακλύζουν τους πόρους της όρασης και της ακοής, και στερούν από τη νοηματική μας εστία ευκαιρίες να τεθεί σε λειτουργία.

Η αντίδραση έρχεται πρόχειρη: εκείνος που θέλει παραβλέπει την κακή τηλεόραση και το κακό ραδιόφωνο και ανάγεται σε πηγές νοήματος, στη φιλοσοφία, για παράδειγμα, στην τέχνη και τη φύση. Λάθος εκτίμηση. Τα κακώς κείμενα δεν δικαιώνονται επειδή υπάρχει η ομορφιά. Η ασχήμια και η χυδαιότητα υποβαθμίζουν τη ζωή, ούτως ή άλλως. Πολύ περισσότερο όταν δεν ξέρουμε ότι πρόκειται για αυτά, για μια πληθώρα ανοησίας, που εγκυμονεί πένια νοήματος και φτώχεια ζωής.

ΔΟΥΚΑ

(Γιάννης Χριστοδούλου)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A] Να συντάξετε περίληψη του κειμένου (80- 100 λ.)

B] Να εντοπίσετε τον τρόπο ανάπτυξης της 1ης §

Γ]

i) Να δώσετε συνώνυμα των όρων :

Διακυβεύεται

Παραπαίει

Υποβαθμίζουν

Εγκυμονεί

ii) Να δώσετε αντώνυμα των όρων :

παρταθεί
ευτελίζεται
προφανείς
απαξίωση

Δ] Σε ποιο γραμματειακό είδος ανήκει το κείμενο ; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας

Ε] ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Σε ένα κείμενο (400-500λ.) να αναφέρετε τρόπους με τους οποίους ο σύγχρονος άνθρωπος μπορεί ν' αντισταθεί στον ευτελισμό του νοήματος της σύγχρονης ζωής.

ΔΟΥΚΑ